

การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด:
กรณีศึกษา ตำบลวังหามแห อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร*
Participation in drug prevention of subdistrict headman and village
headman: A case study of Wanghamhae subdistrict, Khanuorralaksaburi
district, Kamphangphet province

ณัฐวรรณ ตรีณาวงษ์**
Natthawat Treenawong
6414830003@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.วังหามแห อ.กาญจนบุรี จ.กำแพงเพชร 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.วังหามแห อ.กาญจนบุรี จ.กำแพงเพชร และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.วังหามแห อ.กาญจนบุรี จ.กำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.วังหามแห อ.กาญจนบุรี จ.กำแพงเพชร จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.วังหามแห อ.กาญจนบุรี จ.กำแพงเพชร ทั้ง 12 คน ได้ดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ในการดำเนินกิจกรรมของทางภาครัฐ โดยเข้าไปมีบทบาทมีส่วนร่วมในกิจกรรมของภาครัฐในระดับพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมด้านการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ความรับผิดชอบของตน 2) ปัญหาอุปสรรค พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ 2.1) ประชาชนมีทางเลือกในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมายได้มากขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมา 2.2) กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่สามารถที่จะดำเนินการสอดส่องดูแลได้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ 2.3) ประชาชนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 3) แนวทางการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.วังหามแห อ.กาญจนบุรี จ.กำแพงเพชร สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความต้องการให้มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยร่วมกับผู้นำชุมชนในพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการร่วมกันในการป้องกันยาเสพติด ตามมาตรการที่ภาครัฐกำหนด อย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และควรที่จะลงพื้นที่ ตรวจสอบตระเวนพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการสร้างความตื่นตัวในแก่ประชาชนในพื้นที่

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน; การป้องกันยาเสพติด

*บทความนี้เรียบเรียงมาจากการค้นคว้าอิสระเรื่องการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด: กรณีศึกษา ตำบลวังหามแห อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

**นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ยาเสพติดถือเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย เนื่องจากก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทยในหลาย ๆ ด้านทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านการศึกษา เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทยได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ.2504 รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ (ก.ป.ส.) ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายและประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยด่วน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2519 ได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2519 ให้ไว้ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ.2519 และมาตรา 11 กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ส.” ถึงแม้ว่าทางภาครัฐได้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านยาเสพติดโดยตรง แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดได้อย่างชัดเจน อีกทั้งสถิติการจับกุมคดียาเสพติดทุกข้อหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติระหว่าง พ.ศ. 2560 – 2565 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2565) ได้รายงานไว้ว่า

- ปี พ.ศ. 2560 จำนวน 347,673 คดี ผู้ต้องหาจำนวน 363,868 ราย
- ปี พ.ศ. 2561 จำนวน 435,772 คดี ผู้ต้องหาจำนวน 452,005 ราย
- ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 458,449 คดี ผู้ต้องหาจำนวน 474,129 ราย
- ปี พ.ศ. 2563 จำนวน 411,658 คดี ผู้ต้องหาจำนวน 428,632 ราย
- ปี พ.ศ. 2564 จำนวน 401,137 คดี ผู้ต้องหาจำนวน 411,469 ราย

จากสถิติข้างต้นแสดงให้เห็นว่าจำนวนคดีและจำนวนผู้ต้องหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภานิติบัญญัติ มีจำนวนค่อนข้างสูง และจากสถิติแสดงให้เห็นว่าจำนวนคดีและจำนวนผู้ต้องหานี้ยังไม่มีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างต่อเนื่องอย่างชัดเจน

อำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรี เป็น 1 ใน 10 อำเภอของจังหวัดกำแพงเพชร โดยอำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 1,076,758.7 ไร่ หรือประมาณ 1,722.814 ตารางกิโลเมตร มีประชากรรวม 102,345 แบ่งออกเป็นชาย 50,579 คน หญิง 51,766 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2565) ซึ่งเขตการปกครองของอำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรี แบ่งออกเป็น 11 ตำบล 143 หมู่บ้าน โดยมีตำบลวังหามแหเป็น 1 ใน 11 ตำบลของอำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรี โดยตำบลวังหามแหเป็นตำบลขนาดปานกลางแต่มีพื้นที่รอยต่อกับต่างอำเภอ จึงสามารถเข้าออกตำบลวังหามแหได้หลายช่องทาง จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นเจ้าของหน้าที่ของภาครัฐ ตำแหน่งปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ) ฝ่ายความมั่นคง ซึ่งถือว่ามีความเกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบโดยตรงในการป้องกันปัญหายาเสพติด ประกอบการปฏิบัติราชการของปลัดอำเภอในระดับพื้นที่นั้นมีความสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด ในพื้นที่ตำบลวังหามแห อำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการป้องกันปัญหายาเสพติดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอขามเฒ่าลักษณะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

3. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด: กรณีศึกษา ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาเชิงคุณภาพถึงการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร และการศึกษาแนวทางการป้องกันยาเสพติด

1. ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยกำหนดประชากรในการทำวิจัย จำนวน 12 คน ได้แก่

- 1) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 2) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 3) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 4) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 5) กำนันตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 6) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 7) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 8) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 9) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 10) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 10 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 11) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 11 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 12) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 12 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ในพื้นที่ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร โดยเน้นการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้พื้นที่ของตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแบ่งเขตปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน

4. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2566 – 28 กุมภาพันธ์ 2566 รวมระยะเวลา 2 เดือน

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด: กรณีศึกษา ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยได้กำหนดแนวทางการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถนำข้อสรุปมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาที่เกี่ยวข้องต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 12 คน ได้แก่

- 1) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 2) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 3) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 4) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 5) กำนันตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 6) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 7) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 8) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 9) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 10) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 10 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 11) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 11 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
- 12) ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 12 ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวผู้ศึกษาเองที่จะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และตีความโดยปราศจากอคติ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยได้กำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์ไว้ก่อน เพื่อให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อให้เปิดโอกาสต่อผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลได้อย่างอิสระ

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ประกอบด้วย

- 1) ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่งของผู้ให้การสัมภาษณ์ เป็นต้น
- 2) ส่วนที่ 2 ประสพการณ์การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดในตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร
 - 2.1) หลักแนวคิดในการดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด
 - 2.2) ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
 - 2.3) แนวทางทางป้องกันยาเสพติด ในบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - 2.4) ข้อเสนอแนะ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แยกข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

- 1) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้ดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ สื่อประชาสัมพันธ์ วารสาร เอกสารการวิจัย และเอกสารอื่น ๆ มาเสริมประเด็นที่ศึกษา เพื่อให้เกิดความครบถ้วนและสมบูรณ์ในการศึกษา
- 2) ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งสิ้น 12 ราย เกี่ยวกับด้านการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร โดยคำถามในการสัมภาษณ์จะเป็นคำถาม

แบบปลายเปิด เกี่ยวกับหลักการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ประสบการณ์ในการทำงาน ความคิดเห็น ความรู้สึก ตามประเด็นงานวิจัยที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มาถอดเทป เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ได้ข้อมูลแล้วจึงนำทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยยึดหลักเหตุผล จัดระเบียบ ข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูล ให้เกิดความสอดคล้องกับเนื้อหาตามกรอบการศึกษาวิจัย

2) วิเคราะห์ข้อมูลปัญหา และเสนอแนะกระบวนการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้วิธีสังเคราะห์ พร้อมก็นำเสนอผลงานด้วยการพรรณนาเพื่อให้ได้ข้อสรุป

3) การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี ของผู้ให้การสัมภาษณ์มารวบรวม ตีความ เพื่อให้ได้ข้อสรุป โดยผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษาข้อมูลเชิงพรรณนา เป็นการอธิบายข้อความ เรียงราว ให้ครอบคลุมสาระสำคัญและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันยาเสพติด กรณีศึกษาตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

3. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันยาเสพติด กรณีศึกษา ตำบล วังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ใช้การสัมภาษณ์ด้วยข้อคำถามปลายเปิด โดยได้กำหนดประเด็นที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ไว้เป็นแนวทาง โดยผู้ให้ข้อมูล คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านทุกท่าน ของตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันกัน ต่อเนื่องกัน มีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แห่ง เพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ ตามกรอบการศึกษาวิจัยที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลยึดหลักตรรกะในการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและพรรณนาเพื่อให้ได้ข้อสรุปเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 12 คน ได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมของทางภาครัฐ โดยเฉพาะหลักการมีส่วนร่วมที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกท่านจะเข้าไปมีบทบาท มีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐใน

ระดับพื้นที่ รวมถึงในด้านการป้องกันยาเสพติด จากกรณีศึกษากำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกท่านล้วนแต่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐในการป้องกันยาเสพติดด้วยกันทั้งสิ้น เพียงแต่ลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ก็จะพบว่ามีการดำเนินการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดที่แตกต่างกันไป ตามความเหมาะสมของบริบท สภาพแวดล้อม ที่เป็นตัวกำหนดลักษณะของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดดังนี้

1.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด แบบเชิงรับ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในเชิงรับในลักษณะ รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบถึงโทษภัยของยาเสพติด ทั้งรมรงค์ ประชาสัมพันธ์ ในพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน หรือนำเข้ามาเป็นวาระการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน/ตำบล เพื่อให้ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่เกิดความตระหนัก และตื่นตัว เป็นแรงขับเคลื่อน คอยดูแล ลูกบ้านหรือคนในครอบครัวไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รวมไปถึงในบางพื้นที่มีการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นการต่อต้านยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพื่อลดโอกาสในการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของคนในชุมชน และการสอดส่องดูแลประชาชนในพื้นที่ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดประกอบกับเมื่อได้รับเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด กำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็จะดำเนินการแจ้งเบาะแสให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจเพื่อดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

1.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด แบบเชิงรุก คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในลักษณะเชิงรุกในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด เช่น การดำเนินการจัดตั้งด่านชุมชน เพื่อค้นหาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและนำเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายต่อไป การออกตรวจตราพื้นที่เสี่ยงที่จะเป็นแหล่งมั่วสุมของเยาวชนหรือคนในพื้นที่ที่อาจจะเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การเข้าไปโน้มน้าว โกล่เกลี่ยผู้ที่เสพยาเสพติดหรือผู้ที่ติดยาเสพติดให้เข้าสู่กระบวนการบำบัด กระบวนการฟื้นฟู ที่ภาครัฐได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้ที่ต้องเข้าสู่กระบวนการดังกล่าว โดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ช่วยในระดับพื้นที่

2. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังสามหมอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร มีดังต่อไปนี้

2.1 เยาวชนในช่วงอายุวัยรุ่น อยู่ในช่วงของการศึกษาคณะน้อง มีความอยากรู้อยากลองทำให้เยาวชนเหล่านั้นเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประกอบกับปัจจุบันกฎหมายมีการปรับแก้ไข จึงทำให้การเข้ามาเกี่ยวข้องกับสิ่งมีนเมา มีทางเลือกอื่นที่นอกเหนือจากยาเสพติด เช่น พืชกัญชา พืชกระท่อม ซึ่งกฎหมายมีการปรับแก้จากเดิมเป็นสิ่งผิดกฎหมายไม่สามารถนำมาใช้เพื่อสันหนนาการได้ แต่ปัจจุบัน พืชกระท่อมและพืชกัญชา สามารถที่จะมาใช้ได้อย่างอิสระมากขึ้นและถูกต้องตามกฎหมาย เพียงแต่ต้องการใช้ต้องอยู่ภายใต้ที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตเท่านั้น ซึ่งต่างอดีตที่ผ่านมาที่ทั้งพืชกัญชาและพืชกระท่อมถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำได้ยากขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมาเพราะ ประชาชนมีทางเลือกในการเสพสิ่งมีนเมาจากมากว่าในอดีตที่ผ่านมา

2.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่สามารถที่จะดำเนินการสอดส่องดูแลได้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ข้างเคียงที่ตนเองรับผิดชอบ เนื่องจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบเฉพาะตนการสอดส่องดูแลในพื้นที่ของตนจึงค่อนข้างทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากมีความคุ้นเคยกับพื้นที่คุ้นเคยกับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี แต่การสอดส่องดูแลในต่างพื้นที่จึงไม่สามารถทำได้ให้มีประสิทธิภาพได้เท่ากับพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ จึงถือเป็นเรื่องยากที่จะป้องกันบุคคลจากภายนอกพื้นที่ที่อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ให้เข้ามาทำการทำการแพร่กระจายยาเสพติดในพื้นที่ของตน

2.3 ประชาชนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะข้อมูลของคนในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เนื่องจากมีความกลัวว่าคนในครอบครัวจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย จึงเลือกที่จะไม่ให้ข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่และปกปิดข้อมูล เป็นเหตุให้การทำงาน

ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความยากขึ้น เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้

3. แนวทางการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

สำหรับแนวทางการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลวังหามแห อำเภอลำปางบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร สามารถสรุปแนวทางการป้องกันยาเสพติด ไว้ 2 แนวทาง คือ แนวทางการป้องกันยาเสพติดในภาพรวม และ แนวทางการป้องกันยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แนวทางการป้องกันยาเสพติดในภาพรวม

3.1.1 เสนอให้ปรับแก้ไขกฎหมาย ให้มีความเด็ดขาดโดยเฉพาะเรื่องบทลงโทษสำหรับผู้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ประกอบกับในปัจจุบันกฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้เสพยาเสพติด หรือ ผู้ติดยาเสพติด สามารถที่จะเข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติดได้เมื่อถูกเจ้าหน้าที่จับกุม ทำให้ผู้เสพยาเสพติดส่วนใหญ่เลือกเข้ารับการบำบัดด้วยกันทั้งสิ้น ส่งผลให้ความเกรงกลัวความผิดลดน้อยลงตามไปด้วยจึงกลายเป็นว่าผู้เสพยาเสพติดมีความเข้าใจถึงถูกจับในฐานะผู้เสพไม่ต้องติดคุก แต่สามารถเข้าสู่กระบวนการบำบัดได้แทน

3.1.2 เสนอให้มีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ในฐานะฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำท้องที่ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ร่วมกันลงพื้นที่กับ ผู้นำชุมชน ตั้งแต่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันยาเสพติดภายในพื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างความตื่นตัวให้แก่ประชาชนในแต่ละท้องที่ ให้หลีกเลี่ยงการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้นพบว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามหลักธรรมาภิบาล พบว่าสามารถที่จะลดปัญหายาเสพติดได้ระยะสั้น ๆ เพราะเมื่อประชาชนมีความตื่นตัวก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดแต่เมื่อพอเวลาผ่านไปสักพัก ระดับการตื่นตัวก็จะลดลงไปทำให้บางส่วนกลับเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกครั้ง คือ สามารถลดปัญหายาเสพติดได้แต่ไม่สามารถลดปัญหายาเสพติดได้อย่างถาวร แนวทางนี้จึงเสนอให้มีการบูรณาการร่วมกันในการลงพื้นที่ในแต่ละหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในการป้องกันยาเสพติดเพื่อสร้างความตื่นตัวให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง รักษาระดับการตื่นตัวของประชาชนให้อยู่ในระดับสูง

3.1.3 แนวทางด้านยาเสพติดในภาพรวมควรแบ่งออกเป็นระยะสั้นและระยะยาว สำหรับระยะสั้น ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดควรเพิ่มความเข้มงวดในการป้องกันยาเสพติดในทุก ๆ ด้าน ตามอำนาจ บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ เช่นกันปราบปราม ป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยเคร่งครัด เมื่อพบผู้กระทำความผิดต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างเข้มงวด และสำหรับระยะยาวนั้นควรปลูกฝัง ให้ความรู้ด้านยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชน เพื่อป้องกันในระยะยาวไม่ให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเมื่อเติบโตขึ้นมาแล้วเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ในอนาคต

3.1.4 แนวทางการจัดกิจกรรม รมณรงค์ เพื่อเป็นการต่อต้านยาเสพติด เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาประจำตำบล เพื่อเป็นการส่งเสริมในเด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หลีกเลี่ยงการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

3.2 แนวทางการป้องกันยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

3.2.1 เสนอแนวทางให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของประชากรในพื้นที่ พร้อมกับการรณรงค์การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ

3.2.2 เสนอให้มีผู้นำชุมชน โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจในการตรวจค้นผู้ต้องสงสัยและสามารถตรวจสอบสารเสพติดในร่างกาย เพื่อป้องกันยาเสพติดไม่ให้เข้ามาแพร่ระบาดให้ชุมชนที่ตนรับผิดชอบ

3.2.3 เสนอให้สร้างเครือข่ายการทำงานด้านยาเสพติดโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่ติดตาม คอยสอดส่องดูแล ประชาชนในแต่ละพื้นที่ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด พร้อมกับประสานข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในแต่ละพื้นที่ เพื่อที่จะสามารถติดตาม เฝ้าระวังได้ในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงทางด้านยาเสพติด

3.2.4 เสนอให้ผู้ผู้นำชุมชนทุกท่านให้ความร่วมมือตามมาตรการ คำสั่งของภาครัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น นายอำเภอสั่งการให้มีการดำเนินการใด ๆ ในฐานะผู้บังคับบัญชาก็ต้องให้ความร่วมมือและดำเนินการตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานภาครัฐ

3.2.5 เสนอให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้กับชุมชน ทำหน้าที่แจ้งข้อมูล พร้อมกับแจ้งเบาะแสต่อหน้าที่หรือหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้เมื่อพบเห็นการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อให้มีการดำเนินการตามกฎหมาย

การอภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การป้องกันยาเสพติดของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น ได้ดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดภายใต้บทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายให้อำนาจ ซึ่งบทบาทการเข้าไปมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถจำแนกออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดแบบเชิงรับ และ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดแบบเชิงรุก ซึ่งมีความแตกต่างกัน ตามบริบทสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ บุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

จากการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคอยู่หลากหลายสาเหตุที่ล้วนแต่เป็นสาเหตุให้การดำเนินกิจกรรมในการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นไปด้วยความยากลำบากมากยิ่งขึ้น โดยปัญหาหรืออุปสรรคนั้นเกิดขึ้นนั้นเป็นปัญหาเชิงพื้นที่ คือ ลักษณะ สภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ ที่ส่งให้การดำเนินกิจกรรมการป้องกันยาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยากยิ่งขึ้น เช่น พื้นที่มีช่องทางเข้าออกหลายช่องทางทำให้ยากต่อการสกัดกั้นพื้นที่ไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาด และปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจากนโยบายสาธารณะ คือ เป็นสิ่งที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าการที่ภาครัฐได้กำหนดให้มีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่งผลต่อทัศนคติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ว่าเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันยาเสพติด เช่น การปรับแก้กฎหมายที่ส่งผลให้ พืชัญชาไม่เป็นยาเสพติด ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีตัวเลือกในการเลือกเสพสิ่งมีนเมาที่มีผลต่อทางระบบประสาท เมื่อใช้พืชัญชาเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่องก็จะมีผลต่อระบบประสาท จนกลายเป็นการเพิ่มปริมาณงานของชุมชนที่ต้องเฝ้าระวังคนกลุ่มนี้เป็นพิเศษ เพราะในระยะยาวคนกลุ่มนี้อาจจะไม่สามารถควบคุมสติของตัวเองได้อย่างสมบูรณ์และอาจจะทำอะไรที่ไม่คาดคิด

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความต้องการให้มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย กับ ผู้นำชุมชนในพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการร่วมกันในการป้องกันยาเสพติด ตามมาตรการที่ภาครัฐกำหนด พร้อมกับเมื่อพบผู้กระทำผิดหรือได้รับเบาะแสผู้กระทำเกี่ยวกับยาเสพติดต้องมีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และควรที่จะลงพื้นที่ตรวจตระเวนพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการสร้างความตื่นตัว และตระหนักว่าเจ้าหน้าที่รัฐได้มีการ

สอดส่องดูแลและการกระทำผิดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการกระทำของเจ้าหน้าที่ภาครัฐดังกล่าวนี้ส่งผลให้ประชาชนที่ยู่เกี่ยวกับยาเสพติดเกิดความหวาดระแวง ไม่สามารถทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้อย่างที่ต้องการ เป็นเหตุให้ปัญหาจากยาเสพติดในพื้นที่ได้เบาบางลงและประชาชนมีโอกาสที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดลดลง เนื่องด้วยการป้องกันยาเสพติดในระดับพื้นที่นั้นต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมป้องกันยาเสพติด ถ้าการดำเนินกิจกรรมป้องกันยาเสพติดเกิดการขาดช่วง ก็จะส่งผลให้ประชาชนบางส่วนมีโอกาสที่จะถูกชักชวนและใช้ช่องว่างนั้น ๆ เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ เนื่องจากมีความชำนาญ และคุ้นชินกับพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบเป็นอย่างดี
2. นายอำเภอ เป็นผู้ที่มีอำนาจบริหารราชการในพื้นที่อำเภอและถือเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรมีส่วนผลักดันในการสร้างภาคีเครือข่ายสำหรับการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่
3. การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการสื่อสารในแต่ละพื้นที่ ทั้งการสื่อสารจากล่างขึ้นบน หรือ จากบนลงล่าง ควรมีการพัฒนาเพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไป ตัวอย่างเช่น การจัดประชุมระดับตำบลของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรนำข้อมูลด้านยาเสพติด เป็นหนึ่งในวาระการประชุมด้วย เพื่อเปิดพื้นที่ให้ แลกเปลี่ยนข้อมูลของแต่ละหมู่บ้านภายในตำบล เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีข้อมูลของพื้นที่ข้างเคียง
4. เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ควรมีการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับด้านยาเสพติด ประกอบกับให้คนประชาชนในพื้นที่เกิดความตื่นตัวตระหนักถึงโทษของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด: กรณีศึกษา ตำบลวังหม่างแห อำเภอลำปาง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดในการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานอื่น เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร
2. ควรมีการศึกษาร่วมกันของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด
3. ควรทำการศึกษาการถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันยาเสพติด

บรรณานุกรม

- จักรภพ ศรมณี. (2565). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- ทิวากร แก้วมณี. (2559). ธรรมภิบาล (พิมพ์ครั้งที่ 1) . กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์สยามปริทัศน์ จำกัด
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ (2565). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยสัมมนาโยบายสาธารณะและการจัดการสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- ปิยากร หวังมหาพร. (2560). รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตไทย การจัดการภาครัฐแบบประชาธิปไตย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- พลอย สืบวิเศษ. (2561). จริยธรรมทางการบริหารงานภาครัฐ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. (2565). เด็กติดยาเสพติด. ค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.rama.mahidol.ac.th/ramamental/generalknowledge/06212014-1613>
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2565). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยขอบข่ายและแนวคิดเชิงทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- วีณา พิงวิวัฒน์นิกุล. (2565). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2565). สถิติฐานความผิดคดีอาญา(คดี 4 กลุ่ม). ค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.crimespolice.com/portal/portal/ข้อมูลสถิติคดี2/>
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สำนักงานชั้นสูตรสาธารณสุข. (2560). ยาเสพติด. ค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2565, จาก <https://webportal.bangkok.go.th/lab/page/main/2162/0/1/info/60062/ยาเสพติด>

สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ และคนอื่นๆ. (2561). ธรรมเนียมปฏิบัติกับการประยุกต์ใช้ในสังคมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เวิลด์เทรด ประเทศไทย

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2564). ธรรมเนียมปฏิบัติและความรับผิดชอบทางสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิพันธ์ พุทธิสุน. (2565). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต